

NAGY Janka Teodóra

egyetemi tanár

PTE KPVK

DOI: 10.15170/DIKE.2020.04.01.01

BÉLI Gábor

habilitált egyetemi docens

PTE ÁJK

„A jog kulturális holdudvara” – *Kajtár István* emlékkonferencia

Az MTA Pécsi Akadémiai Bizottság Gazdaság- és Jogtudományok Szakbizottság Jogdogmatikai és Jogtörténeti Munkabizottsága, az MTA Szegedi Akadémiai Bizottság Jogtudományi Szakbizottsága, a PTE Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténeti Tanszéke és a Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport a Magyar Tudomány Ünnepe 2019. november 28-29-én tartotta Pécsen az MTA PAB Székházában a *Kajtár István* (1951–2019) professor emeritusra emlékező két napos tudományos konferenciát.

1. kép: *Lénárd László* megnyitja az emlékkonferenciát

A Magyar Tudomány Ünnepe országos rendezvénysorozatába illeszkedő programon *Lénárd László*, a PAB elnöke, az MTA rendes tagja, professor emeritus (PTE), *Homoki-Nagy Mária* egyetemi tanár, a SZAB Jogtudományi Szakbizottság elnöke és *Fábián Adrián* dékán (PTE ÁJK) megnyitóját követően a PTE ÁJK országos és nemzetközi elismertségű professzorára, *Kajtár István* DSc. professor emeritusra emlékező tiszteleti előadások hangzottak el.

Béli Gábor egyetemi docens, a PTE ÁJK Jogtörténeti Tanszék vezetője, oktatási dékánhelyettes bensőséges emlékező szavait követően *Kajtár István* szakmai életrajzát ismertette *Nagy Janka Teodóra* egyetemi tanár (a PAB Gazdaság- és Jogtudományok Szakbizottság Jogdogmatikai és Jogtörténeti Munkabizottság alelnöke, a TSZE Kutatócsoport elnöke). *Kajtár István*, a jogtörténész professor, a jogtudós szakmai pályaképét, a mester, a kolléga, a barát alakját

Homoki-Nagy Mária tanszékvezető egyetemi tanár (SZTE ÁJK, Magyar Jogtörténet Tanszék) idézte. Kajtár István és az általa életre hívott pécsi jogi kultúrtörténeti műhely magyar és nemzetközi jogtörténetet gazdagító eredményeit Korsósné Delacasse Krisztina adjunktus (PTE ÁJK, Jogtörténeti Tanszék) foglalta össze, a nemzetközi kapcsolatok fontosságáról Kajtár István életművében Herger Csabáné egyetemi docens (PTE ÁJK Jogtörténeti Tanszék) beszélt, a hallgatók nevében László Balázs (PhD-hallgató, PTE ÁJK Doktori Iskola) emlékezett.

2. kép: Kollégák, barátok és tanítványok az emlékkonferencia első napján

A tiszteleti előadásokat követően jogtörténész kollégák, barátok, tanítványok emlékeztek Kajtár István professzorra a család, felesége és gyermekei, tisztelői jelenlétében. Mezey Barna, az MTA doktora, tanszékvezető egyetemi tanár (ELTE ÁJK Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszék), Balogh Elemér tanszékvezető egyetemi tanár (SZTE ÁJK, Európai Jogtörténeti Tanszék), Stipta István egyetemi tanár (KRE ÁJK Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék), Balogh Judit egyetemi docens (DE ÁJK Jogtörténeti Tanszék), Falus Orsolya tanszékvezető főiskolai docens (DUE), másnap pedig Szabó István tanszékvezető egyetemi tanár, dékán (PPKE JÁK, Jogtörténeti Tanszék) idézte fel a professzorhoz kapcsolódó személyes szakmai emlékeit.

A konferencia második napján a Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport – amelynek Kajtár István alapító tagja, haláláig meghatározó szakmai támogatója volt – a professzor jogtörténeti, jogi kultúrtörténeti kutatásaihoz, publikációihoz kapcsolódó előadásokkal fejezte ki tiszteletét.

„A jog kulturális boldudvarában... In memoriam Kajtár István” konferencianapon az első szekció előadói Kajtár István a hazai jogi kultúrtörténet területén végzett alapos kutatómunkájának jelentőségét hangsúlyozták. (Varga Csaba: „Jogi kultúrák” és „jogi kultúra” – A jog alakváltozatai és felfogásmódjai; Mezey Barna: A jogi kultúrtörténet és a büntetőjog szimbolikája; Nagy Janka Teodóra: Az „alattvalók világának” jogi kultúrtörténete – A jogi néprajz). A második, tematikus szekció a végrendeletkutatás legújabb eredményeit mutatta be, amely forráscsoport jelentőségére Bevezetés a jogi kultúrtörténetbe címmel megjelent kutatástörténeti alapos munkájában Kajtár István külön is felhívta a figyelmet (Horváth József: „... cum solemnitatibus consuetis” – A kora-újkor végrendeletek ünnepélyességének fontosabb

elemeiről; Homoki-Nagy Mária: *A végrendeletek, mint a jogi kultúra forrásai*; Gelencsér József: *Öt vásárhelyi végrendelet*).

Jelképesnek is tekinthető, hogy a harmadik és negyedik szekció előadói több generációt és tudományterületet képviseltek a jogtörténészek nemzedékeit az interdiszciplinaritás szellemében formáló, nevelő *Kajtár* professzorra emlékező konferencián (Bognár Szabina: *Két jogtörténeti életmű néprajztudományi hozadékáról*, Marian Malecki – Orsolya Falus: *Szent Hedvig házassága/ The Marriage of St. Hedwig*, Bánkiné Molnár Erzsébet: *A történelemformáló privilégiumok és a helyi szokásjog hatása a járszéken társadalomra a XVIII. században*; Nánási László: *A dél-alföldi betyárperek joga és kriminalisztikája (1869–1874)*, Völgyesi Levente: *Kajtár István városjogi kutatásai*; Frey Dóra: *Az osztrák-magyar kiegyezés és a nemzetiségi jogok*).

3. kép: Az emlékkonferencia második napjának előadói és résztvevői

A szekcióelőadásokat követő, a Kutatócsoport korábbi konferenciáinak hagyományait folytató hozzászólások kiváló alapot jelentettek a szakmai párbeszédre – hozzájárulva egy-egy kutatási eredmény differenciáltabb értelmezéséhez, a jogtörténeti, jogi kultúrtörténeti kutatások folyamatában történő elhelyezéséhez.

Ahogy *Mezey Barna* és *Nagy Janka Teodóra* a konferencia zárása során fogalmazott, a program egésze *Kajtár István* szellemiségét idézte: azt a jogtörténet iránti elhivatottságot, amely az elért eredmények alapos elsajátítását, a szakmai felkészültséget alapvető feltételnek tekinti, tisztelendő értéknek az új és új kérdések megfogalmazását, az egymást segítő kollegialitást, összetartást, szolidaritást – „céhszemléletet”. Pécsnél jóval szélesebb körben ezt hagyta örökül *Kajtár István* jelenlegi és reménybeli professzor kollégáira, kutatók és joghallgatók generációira – erőt adva és irányt mutatva a folytatáshoz.